

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут проблем реєстрації інформації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ІПРІ НАН України
протокол № 2 від 26.01.2021 р.

Голова Вченої ради акад. НАН України
В.В.Петров

Набуває чинності згідно наказу
директора № 1 від 27.01.2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок вільного вибору здобувачами вищої освіти на третьому
освітньо-науковому рівні вибіркових дисциплін
в Інституті проблем реєстрації інформації НАН України**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. «Положення про порядок вільного вибору здобувачами вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вибіркових дисциплін» (далі - Положення) Інституту проблем реєстрації інформації НАН України (далі - Інститут) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (стаття 62, пункт 15) та визначає процедуру проведення та оформлення запису здобувачів вищої освіти на вивчення блоку вибіркових навчальних дисциплін, передбачених відповідною освітньо-науковою програмою, навчальними планами підготовки, відповідно до ліцензійних умов.

1.2. Дане Положення розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку, вибору та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін із циклу вибіркових для освітнього ступеню «доктор філософії».

1.3. Для планування та організації навчального процесу складається робочий навчальний план, який формується на підставі освітньо-наукової програми і навчального плану спеціальностей: 122 «Комп'ютерні науки» та 123 «Комп'ютерна інженерія».

1.4. До переліку дисциплін входять нормативні дисципліни, які є обов'язковими для вивчення усіма здобувачами вищої освіти та вибіркові дисципліни, які здобувачі вищої освіти обирають самостійно.

1.5. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти - це дисципліни, які вводяться для ефективного використання можливостей

Інституту з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, врахування регіональних потреб тощо.

Вибіркові дисципліни освітньо-наукової підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальністю та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам.

1.6. Аспіранти за погодженням з науковим керівником обирають вибіркові дисципліни на весь період навчання.

1.7. Завідувач відділу/гарант освітньої програми/науковий керівник, що пропонує вибіркові дисципліни, забезпечує підготовку робочих навчальних програм (силабусів) з дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркових дисциплін.

1.8. Перелік вибіркових дисциплін, обраних для навчання, може змінюватись для наступного набору аспірантів.

1.9. Вивчення вибіркових дисциплін аспірантами Інституту проводиться згідно з «Положенням про організацію навчального процесу в Інституті проблем реєстрації інформації НАН України» та за затвердженим розкладом, навчальних занять.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Право вибору надається усім здобувачам вищої освіти. Кількість вибіркових дисциплін, кількість годин на їх вивчення, форми контролю визначаються робочим навчальним планом спеціальності за яким навчається здобувач вищої освіти.

2.2. Завідувач відділу/гарант освітньої програми/науковий керівник до 10 грудня поточного навчального року проводить загальні збори здобувачів вищої освіти кожної спеціальності, які вступили на перший курс навчання, на яких доводять до відома аспірантів перелік вибіркових дисциплін та нормативні вимоги щодо їх вивчення.

2.3. Вибір дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом подання письмової заяви на ім'я завідувача відділу до 20 грудня поточного навчального року.

2.4. На підставі поданих аспірантами заяв, складають списки здобувачів вищої освіти для вивчення відповідної вибіркової дисципліни. У разі, якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не надано жодної заяви, то завідувач кафедри доводить до відома здобувачів вищої освіти перелік вибірових дисциплін, що будуть вивчатись.

2.5. Заява зберігається у відділі аспірантури Інституту протягом усього терміну навчання здобувача вищої освіти.

2.6. Здобувач вищої освіти, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) не визначився з вибіровими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

2.7. Здобувач вищої освіти, який не визначився з переліком вибірових дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи для вивчення тих дисциплін, які визначить завідувач профільного відділу/гарант освітньої програми/науковий керівник.

2.8. На обрані дисципліни готуються робочі навчальні плани (силабуси) і дисципліни включають до розкладу занять.

2.9. Після формування груп з вивчення вибірових дисциплін інформація про вибірові дисципліни вноситься до індивідуального плану аспіранта. З цього моменту вибірова дисципліна для здобувача вищої освіти є обов'язковою.

1.1. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти розробляється на навчальний рік на підставі навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибірові навчальні дисципліни, обрані здобувачем вищої освіти, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки аспіранта, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за спеціальностями 122 «Комп'ютерні науки» та 123 «Комп'ютерна інженерія», а також системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація аспіранта).

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання вибірових навчальних дисциплін є свідченням спроможності відділу оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за спеціальностями «122 «Комп'ютерні науки» та 123 «Комп'ютерна інженерія».

3.2. Для забезпечення відповідності до сучасних вимог, перелік вибіркових дисциплін може переглядатися та оновлюватися.

3.3. Пропозиції щодо змін до переліку вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік формуються завідувачем випускового відділу у поданні на ім'я директора Інституту до 1 листопада поточного навчального року.

3.4. Перелік вибіркових дисциплін подається на затвердження до Вченої ради Інституту, після чого вносяться зміни до навчальних планів.

3.5. При розгляді змін до переліку вибіркових дисциплін обов'язково аналізується забезпечення кафедри щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання викладача, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); матеріально-технічне забезпечення.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУНКІВ КРЕДИТІВ

4.1. У разі поновлення здобувача вищої освіти перезарахування вибіркових дисциплін проводиться завідувачем випускового відділу на підставі академічної довідки, наданої здобувачем вищої освіти в установленому порядку.

4.2. Перезарахування кредитів вибіркових дисциплін проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової (або більшої) кількості кредитів.

4.3. Вчена рада інституту може дозволити здобувачам вищої освіти - учасникам програми академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому ВНЗ - партнері, але не передбачені навчальними планами спеціальностей 122 «Комп'ютерні науки» та 123 «Комп'ютерна інженерія» в Інституті.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться завідувачами відділів, гарантами освітньої програми та затверджуються директором Інституту.

Учений секретар ІПРІ НАН України
к.т.н., с.н.с.

С.М.Шанойло